

محظورات الإحرام

دراسة فقهية مقارنة

عبد العزيز بن عيضة الحارثي

ستر بن ثواب الجميد

شكر وتقدير

الحمد لله وحده . . . والصلاة والسلام على من لا نبي بعده وعلى آله وصحبه ومن اقتفى أثرهم . وسار على هديهم إلى يوم الدين . .

وبعد . . . فأتقدم بالشكر والاعتراف بالجميل للجامعة أم القرى - شرفها الله - والعاملين فيها فجزاهم الله خير الجزاء . . . وشرفهم بمخدمة هذا الدين العظيم ، وأخص بالشكر والتقدير عميد كلية الشريعة ، وأساتذتها جميعاً الذين منهم تلقينا العلم الشرعي ، وأسأل الله أن يكون ذلك في موازين حسناتهم .

كما أخص بالشكر الجزيل والدعاء الصالح لفضيلة الدكتور سترين ثواب الجعيد ، الذي لم يألُ جهداً في إفادتي وتوجيهي ومتابعة هذا البحث ، منذ مرحلة اختيار الموضوع حتى أنهيته بفضل الله ، ولم يخل عليَّ بجهد ولا وقت ولا نصيحة . فجزاه الله خير ما جزى شيخاً عن طالبه .

والشكر موصول لكل من أفادني في إنجاز هذه الرسالة ، وإخراجها كما هي الآن ، من كافة مشايخي الأجلاء وزملائي الفضلاء ، وأسأل الله لي وللجميع التوفيق والسداد لما يحبه ويرضاه ، وأن ينفعنا بما علمنا ويزيدنا علماً وإخلاصاً وثباتاً على الحق حتى نلقاه إنه سميع قريب مجيب الدعاء .

وصلى الله على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه وسلم تسليماً كثيراً .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
مقدمة

﴿ وما خلقت الجن والإنس إلا

ليعبدون ﴾ ()

﴿ إن الله مع الذين اتقوا والذين هم محسنون ﴾ () .
﴿ والله يحب المحسنين ﴾ () .

" : () () :
() "

...

" : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

() "

()

()

()

/ () () ()

() / () () () ()

() () : ()

/ () ()

()

•
•

•

-

-

•

-

•

-

•

()

خطة البحث

:

التمهيد :

:

الباب الأول : (لبس المخيط)

الفصل الأول : تغطية الرأس .

:

:

:

:

:

:

:

:

:

الفصل الثاني (لبس ما خيط على قدر عضو أو على البدن كله)

:

:

:

:

:

()

الفصل الثالث : (المرأة ولباس الإحرام)

الباب الثاني : (ترفيه البدن)

الفصل الأول : الطيب .

الفصل الثاني : (إزالة الشعر)

الباب الثالث : (المحظورات المتعلقة بالنساء)
الفصل الأول : الخطبة وعقد النكاح وما يتبع ذلك .

الفصل الثاني : (الجماع ومقدماته)

الباب الرابع : (الصيد)
الفصل الأول : صيد البحر .

الفصل الثاني : صيد البر غير المأكول .

الفصل الثالث : (صيد البر المأكول)

()

•
•

•
•

•

—

•

—

•

—

•

—

•

—

•

—

•

—

•

—

•

—

()

()

.

:

:

:

.

:

()

:

()

:

()

:

:

()

.

. / : : / : (1)

()

. / / / / (3)

. / / / / / /

()

. / / / / / / / (5)

()

•

•

•

•

()

•

•

•

) :

() (

/ :

/ :

()

/

() ()

: (2)

()

()

:

:

): ()

() (

() (

): ()

-

): ()

-

. () (

()

:

.

.

. / :

/

:

. /

()

(3)

/

/

()

()

/

/

/

()

()

)⁽¹⁾

-
(⁽¹⁾)

.⁽¹⁾(

)⁽¹⁾

-

.⁽¹⁾(

)⁽¹⁾

-

(1)

:

/

/

/

(2)

.

:

/

/

/

/

()

()

/

/

/

/

()

()

/

/

()

:

()

()

$() () ()$

-

.

-

.

$) : ()$

$() ()$

$() :$

$) :$

$($

.....

$() ($

/

/

$()$

$()$

:

/

/

/

/

$()$

$()$

:

/

:

/

$()$

- /

$()$

$()$

) :

:
() (...

) :

() (

) :

()

:

.

() (

: ()

) : ()

:

:

. ()

- / ()

()

":

/

/

/ ()

()

()

∴
()"

∴ " ∴ - -

() (

() (

∴ ()):

∴ .

/ / ∴

()

∴

/ ()

()

()

∴

/

/ ()

()

(حكم الإحرام ومكاته من الحج)

:

. :

()

:

-

()

()

:
:

() () : ﷺ

()

()

-

. / / / ()

/

/

()

()

/

()

. / () () .

. / () () .

/

/

()

/

()

()

() .

—

" :

—

()"

" :

() " ...

: "

" : ()

—

.

...

....

:

—

—

.

/ ()

. / ()

. ()

()

"

" :

/

()

()
.() :
()

:

()
()

.

.

/ / / - / ()
/ / / / / : ()
/ / / / / / /
/ / / / / ()
/ / / / / ()
()

⋮

⋅

⋅

()

(مسنونات الإحرام)

— :

() () ()

()

":

":

() "

() "

/ / / / ()

()

:

/ / :

()

:

/ / :

()

/ / / / ()

/ / ()

/ / ()

()

:

()

كاتبه

تاريخه

-

":

-

"

كاتبه

()

" ()

-

() "

()

:

-

-

-

-

-

.

/

()

()

()

/

()

()

.

/

:

.

كاتبه

()

/

()

()

()

()

":

":

/

/

/

/

/

()

/

/

()

()

· :

:

.() :

.

":()

() "

" _ _

()"

()

():

/ :

/ ()

/ ()

()

“ . ()

. () ”

.

. : ”

.

“ . ()

. () ”

.

()

() :

.

/ / :

/ ()

: ()

:

/ / :

. / : / ()

()

•

:

•

.

" :

() "

() "

" :

.

•

:

" :

....

() "

• / ()

/ ()

/ / :

/ ()

()

" :

() "

()

.

.

.

-

()

" :

() "

" : *Handwritten Arabic*

" : *Handwritten Arabic*

() "

/ ()

/ ()

/ / / - / / ()

. /

/ ()

() / ()

()

() "

.

-

() "

:

.

سورة

-

-

-

.

.

-

:

-

:

()

:

) : سورة

-

() (

-

.

() -

/

()

()

()

.

()

/

/

/

/

:

()

/

/

:

()

() ()

()

/() ()

()

:

()

. () () : $\frac{1}{2}$ -

-

-

:

-

()

() $\frac{1}{2}$

: -

-

()

$\frac{1}{2}$

-

-

" : -

-

() "

/ : ()

() () ()

/() ()

. / / / / ()

. / () () ()

. / $\frac{1}{2}$ () () ()

/ ()

()

()

()

.

..... " :

. () "

_____ ()

/ / / : ()

():

/ / :

..... " : / ()

/

()

()

()

" : -

:

() "

...

" :

() "

...

()

...

" :

"

" :

()

...

() "

/

/

()

/

:

()

()

()

()

/

/

()

.

:

()

()

()

()

/

()

()

-

" :

. () "

.

: " :
:
:

() " ...

()

1998
1999
2000

:

-

()

()

/ ()

/ ()

. / / ()

/ / ()

. / : ()

()

()

() "

صلى الله عليه وسلم

" :

صلى الله عليه وسلم

" :

() "

صلى الله عليه وسلم

—

()

() "

صلى الله عليه وسلم

:

—

()

() "

صلى الله عليه وسلم

" :

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

" :
.....

() "

:

.

/

.

:

:

()

"

()

()

.

/

()

:

()

" :

.

:

/

/

/

()

/

()

/

/

/

/

()

/

()

/

صلى الله عليه وسلم

()

()

· :
: " :
:
() () ()"
:
" — —
() " :
— —
:
·

/ ()
()
": .):
/ /
/ ()
/ ()
()

• —
" : () _ _

الله
الله

() "

_ " _ _ ()
() " _

: —

()

" " ()
() () ()
()

):

· / ()
/ / ()
/ / ()

()

"

"

-

:

....

() "

:

كلمة

-

()

" : -

-

كلمة

() " كلمة

()

:

-

()

()

()

" :

() "

كلمة

()

/

/

/

/

()

()

- /

()

/

/

/

()

- /

()

()

: -

()

" :

()

" : -

() "

()

· :

· / / / :

/ ()

/ / / / / ()

/ ()

- -

-

/ ()

()

:

-

" : -
: -
() "

()

سید
علی
رضا

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

/ / / ()

[] ... () () ()

[] / () ()

()

الباب الأول

(لبس المخيط)

الفصل الأول : تغطية الرأس .

الفصل الثاني : لبس ما خيط على قدر عضو أو على البدن كله .

الفصل الثالث : المرأة ولباس الإحرام .

الفصل الأول

(تغطية الرأس)

المبحث الأول : تغطية الرأس بملاصق .

:

:

:

:

:

:

المبحث الثاني : تظليل الرأس .

المبحث الثالث : تغطية الوجه .

:

:

()

.

:

.

.

:

:

.

.

:

/

.

:

()

()

.

:

.

:

" : كالتالي
: كالتالي
: كالتالي

()

:()

" : -

-()

() "

-

() /

()

.

()

.

:

/

/

()

:

/

/

/

:

.

/

()

:

.

/

()

:

:

)

.(

()

" :

()"

() "

:() "

..... " : ()

() "

()"

" :

" :

.....

() "

/ ()

()

" "

/

. / / ()

()

/ / :

/ ()

/ ()

- / ()

()

" :

() " ...

" :

. () "

..... " :

() " ...

:

/

/

/

()

/

()

/

/

()

()

.

:

:

.

:

.

. ()
:

.

" :
:

-

-

. () "

:

:

.

:

:

.

()

/

/

/

()

()

∴
()

()

∴

()

.

∴
() "

— — "

()

∴ ()

∴ ()

∴ ()

/ ()

/ ()

/ ∴ / ()

()

" : - -

. () "

.....

()

" : - -

()"

:

.

:

()

:

/ ()

. : / : . : ()

- / ()

/ / / ()

()

•

•

•

—

()

.

.

•

—

.

.

.

.

—————

/

()

()

∴ ()

∴ ()

∴ () (

) :

∴ :

∴ " : - -
()

..... " : - -

()

()

" : - -

_____ ()

/ / / :

/ ()

/ ()

/ ()

/ ()

()

" :

() "

- -
.. () "

/ ()

/ ()

/ ()

()

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

()

.

:

—

—

.

.

()

" :

:

()

()

() "

..... " :

() " ...

. : ()

. : ()

. : ()

- / ()

/ : / ()

()

: " : ()

....

()"

:

_____ ()

(..):

/

/ /

:

/

/

()

()

.

:

.

.

:

.

.

.

... " :

()

. () "

" :

" : ()

() "

. () "

()

/ : / . : .

_____ : ()

. :

/ ()

. ()

()

" : .

/ / / /) :

/

()

":

." () "

. :

." ()

.

.

. : / . : ()

/ ()

."": / ()

()

()

(: ()) :

... " : - - ()

.... ()
....

() "

()

" :

"

/ /

()

"

" :

/ / :

. / . : ()

()

()

"

- - ()

()

() "

.

.

. :

" :

.

. () "

.

" :
"

" "

-

()

:

/

/

:

. /

.

:

()

/

/

/

()

/

()

()

() :

-

.

-

-

-

()

" : -

-

() "

()

() "

.... " :

ﷺ

-

-

.

/

- /

/

/

()

/

/

/

/

/

()

/

/

- /

/

()

/

/

/

() / ﷺ

()

()

()

:

()

.
 : - -
 . :
 .
 .
 ... " : - -
 () " " : - -
 " : - -
 () "
 ... " : - -
 () " " : - -

/ - / ()
 / ()
 / / / ()
 ()

∴

"∴

—

السلامة

السلامة

() "

السلامة

()

()

—

∴

"∴

—

—

() "

∴

...

() ()

∴

()

() /

/

()

/

/

()

()

... " : - - ()

() "

" : - -

() "

.

. () "

...

..... " :

.

/ ()

()

" :

/

/

/

:

/

/ ()

/ ()

/ ()

()

..... " : - -
() "

()

" : - -

() "

" : - -

:

: ()

:

:

:

:

:

() "

:

/ ()

...

()

/

/

/ ()

()

/

/

/

/ ()

()

:

.

() "

() :
-

" : -
-
() "

: ()

" :

/ :

.

/ () () ()

/ ()

()

:

.

:

()

.

" :

—

—

() "

/

/

/

()

/

()

()

:

.

.

:

-

-

.

-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

" :

() "

.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

.

()

.

: ()

/ ()

"

: :

. /

"

....

" :

()

.

.

... " : - -

() "

/

()

()

• ∴

• - - - - -

()

• ∴

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

: : ()

()

" :

() "

" :

() "

. - -

: " :

(3) "

" :

:()

() "

/ ()

/ ()

/ ()

()

:
/ / : =

/ ()

: ()

()

" : ()

() "

:

" : - -

() "

...

:

:

() "

" : - ^{الملك}_{الملك}

:

) ^{الملك}_{الملك}

:

() (

... " :

() "

()

" :

"

/

/

:

/

()

/

()

/

()

/

()

()

()

/

()

()

()"

" :

" :

:

() "

()

: " :

:

()

() "

/ ()

/ ()

: : / : ()

/ : / :

: / / : ()

/ /

/ ()

()

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

:

()

()

:

()

:

" :- -

()"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

()

" :

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

:

: .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

/

/ ()

/ ()

/ ()

()

" :

() "

: .
() "

: " :

" :

() "

:

:

() "

" : ﷺ :

" :

:

() "

()

/ ()

/ / ()

- / / ()

- / ()

/ ()

()

— — :

() () () —

()

/ / ()

": "

/ / ": ()

" ": "

/ / ":

()

() " : ()
() " ()

() " ()

" :
() "

()

家

_____ ()

/ ()
/ : ()
/ / / ()
/ ()
/ ()
/ : ()
/ / / ()
/ / ()
/ ()
/ :

()

" : " :
 () " "
 " "
 " : " :
 () "
 " : —
 () " () "
 " : — — —
 () "

/ ()
 / ()
 / ()
 / ()

()

()

:

()

/

/

/

/

()

/

:

()

()

:

:

:

.....

صلى الله عليه وسلم

:

"

" :

:

.

.

.

...

-

صلى الله عليه وسلم

()

: ()

):

() (

()

.

/

:

()

/

/

:

)

()

()

/

()

() :

()

() (

. /

()

"

" : "

" :

()

.

.

:

()

.....

(

):

()

ﷺ

" :

-

"

.

:

.

:

.()"

/

()

()

/

:

()

.

/

:

/

()

()

- - " :

() ()

: . : .

() ()

() " "

() " " :

" " :

() "

()

- - : :

: . : .

/ /

()

/

() () : " " : ()

/

()

/ . /

() / () () () () () ()

. / () () () ()

- / ()

()

() :

) : - - :

(

الادب
العلم

الادب
العلم

" : :

"

" :

"

() "

/ ()

()

.

:

)

-

(

()

.

.

.

(...

) :

-

.

-

-

-

-

-

-

-

.

. /

.

:

/

()

. /

.

()

-

-

.

.

-

-

()

:

.

.

- -

:

-

-

الذبيح
الذبيح
الذبيح

- ()

-

:

-

الذبيح
الذبيح
الذبيح

:

.

.

) : - -

() (

.

()

/

()

()

• • •

()

⋮

⋅

⋅

⋅

⋅

()

⋅

⋅

⋅

⋅

⋅

()

()

.

.

.

.

.

..... " : - -

.....
() "

.

..... " : - -

. () "
.....

.

/ ()
- / ()

()

.

.

.

.

.

.

.

.

.

()

الفصل الثاني

(لبس ما خيط على قدر عضو أو على البدن كله)

المبحث الأول : ما ينهى عنه المحرم من اللباس

..... :

..... :

..... :

المبحث الثاني : عقد الرداء والإزار .

..... :

.....

المبحث الثالث : لبس الخاتم والهميان والتقلد بالسيف .

المبحث الرابع : كيفية خلع القميص للمحرم إذا لبسه ناسياً .

) :

() (

() "

" : - -

" - -

() () ()

()

()

() (

:

.

.

.

.

-

-

.

. /

()

. /

. /

()

· () :

·

· :

· ()

·

) : - -

: () (

):

() (....

· / : : ()

()

/ / : · · / ()

/ ()

()

()

) :

.(

.

" : - -

() "

:

" : - -

() " :

" : - -

() "

" : - -

() "

:

()

/

/

/

:

/ ()

/ ()

/ ()

/ ()

()

:

" "

-

() ()

()" "

" : - - :

()" "

()

/ / :

() ()

/ / :

/ ()

/ - / ()

()

•

•

•

•

—

•

•••••

•

—

•

•

•

•

•

()

· ∴

- -

()

.

.

·

∴

.

-

-

()

" ∴

()

() "

.

()

()

/

/

:

/

:

()

.

/

/

()

()

" :

:

() "

) :

وَاللَّهُ
أَعْلَمُ

" : ()

:

وَاللَّهُ
أَعْلَمُ

() "

. / ()

()

/

/

. /

/

/

()

()

:

" : - - - - -

الحمد لله
والصلاة والسلام
على رسول الله

() "

.

-

.

.

.

:

.

:

.... " : - -

() "

. ()

/ ()

()

: ... " : - -

() "

:

:

....) :

-

-

-

() (

....)

الله
رسوله

-

() (

.

.

.

/

/

()

()

()

()

/

()

()

/

()

()

:

—

—

—

—

.

۱۱۱۱
۱۱۱۱
۱۱۱۱

.

.

.

.

.

.

—

—

()

۱۱۱۱

:

—

.

:

—

—

.

" :

() "

" :

—

—

() "

...

" :

() "

:

—

—

.

.

:

()

/

/

()

/

()

()

.() :

" : - -

-

()"

" : - -

() "

()

" : - -

() "

:

/ / ()

/ ()

/ . : ()

/ / ()

()

" : — —
() " ..

()

· :

.

" — —

() "

· ()

/ ()

/ ()

/

()

صلى الله عليه وسلم

. :
— — —
" :
()"

" : صلى الله عليه وسلم : صلى الله عليه وسلم —
() "

. صلى الله عليه وسلم

() () ()
() - / ()
) () () () ()
() / ... () ()
()

.

" : - -

()"

" :"

() "

" : ()

() "

:

/ ()

/ ()

()

. ...

"

" "

"

/

/ ()

()

.

.

.

:

()

-

-

:

"

.

-

-

"

:

()

الحمد لله
والصلاة والسلام
على رسول الله

.

:

-

-

()"

-

()

/

/

-

-

()

/

/

/

()

()

:

— —

()

" :

() "

() "

" :

— —

.

" :

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

—

() "

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

—

() "

/

/

/

()

/

/

/

()

/

()

/

()

/

()

()

" : - - -

() "

" : - -

() "

:

() "

:

" : - - -

() "

... " : - - -

:

:

() "

/ ()

/ ()

/ ()

: " : / ()

"

/

/ / / ()

()

•

— —

.

.

السلامة

..... " : — —

"

— —

()"

:

.

:

.

:

() "

:

.

/ ()

: / ()

()

.

:

-

-

.

-

-

.

()

• :

()

: () ()

: " :

() "

:

• :

.

/ ()

/ ()

()

():

/ / :

/ ()

()

·
:
()

" :

.....

()" "

" :

()

()" "

:

.(

)

:

/ ()

()

()

: .

/

/

/

" :

/ ()

()

.

" :

:

:

:

.

:

:

:

:

() "

....

.

.

.

...

" :

....

.

. /
()

/ ()

()

":

()

:

()

-

-

-

-

()

.	/	/	-	/	()
.	/	/	/		()
			/		()
/	.	/	/		()

()

⋮

⋮

.

.

.

.

.

" : -

-

⋮

.

() "

/ _____ ()

()

()

• :

•

" :

()"

• :

•

•

" : - -

()"

" :

/ ()

() : / ()

: / :

()

()"

()"

:

" :

" :

()"

/ ()

/ ()

/ ()

()

•

.

.

.

.

.

.

”

—

—

.

()

()

:

-

-

.

:

.

() "

" . ()

:

" :

() "

: ()

/

()

"

" "

":

/

/

:

. /

. /

()

/

()

()

:

:

):

-

كامل
الكتاب
مجاناً

كامل
الكتاب
مجاناً

" :

() "

() "

" :

-

-

-

() "

)

-

-

-

() (

.

:

.

:

()

()

/

/

()

()

.()

()

()

()

.

/

()

()

()

.

/

()

()

()

()

.

.

.

"

-

-

:

:

.

()"

.

/ ()

()

. () () :

..... " : ()

.....

. () "

- - " :

.....

.....

.

()

/ / ()

()

/ / :

. - / ()

()

“((

()

” :

() ”

— — “ : — —
() ”

. : / . ()

. / ()

/ ()

/ : / ()

()

•
) : كماله : -

() (

) : - - -

() (

()

() () . ()

/

()

()

•

•

•

-

-

•

•

•

•

•

•

•

•

()

:

(): :

.

: - - :

:
:

()
() ()

" : ()
() "

⚠ ()

/ / / :
" " ()

⚠

/ / :
" " ()

()

•

-

-

السلامة
والصحة

•

•

•

•

•

•

..... " :

"

•

() "

" :

•

. / ()

()

· :
() - -

·
كامله
توجه
" :
() (.....) : () "

: - -
() "

/ / . - / : ()
/ . - /
() () ()
() () . ()
/
/ () ()
/ : ()
/
()

١٥٨

):

١٥٨

(

()

[] / ()

/ - /

() / () /
/ .

:
:
- /

()

:

()

"

المجلس
التقني
للسوق
المالية

() "

):

-

-

المجلس
التقني
للسوق
المالية

() (

() "

" : -

-

.

()

:

/

/

:

/

()

()

()

/

()

()

()

/

/

()

()

/

/

()

()

.

—

—

1996
1997
1998

.

·
·

.

.

.

.

()

الفصل الثالث

(المرأة ولباس الإحرام)

المبحث الأول : ما تفارق فيه المرأة الرجل في اللباس .

المبحث الثاني : غطاء الوجه والكفين للمرأة المحرمة .

.

.

.

.

• :

) : كالتالي :
: () (.....
.

" :

() "

..... " :

() "

()

()

()

()

... " :

. () "

.

/ ()

()

.

:

:

:

-

-

.

" :

() "

" :

() "

.

.

. /

/

:

/

()

.

/

()

()

:

()

.

.

:

....."

-

-

-

()"

-

-

-

كاتبه

() (

":

()"

() (

):

-

.

- /

/

/

- /

()

.

()

()

()

/

()

/

.

/

- /

()

. /

. /

()

."

":

()

" : - - -

وَاللَّهُ
أَعْلَمُ
بِذَاتِ
الْغُيُوبِ

:

وَاللَّهُ
أَعْلَمُ
بِذَاتِ
الْغُيُوبِ

.

() (

" :

()" "

()" "

" :

:

-

()" "

" :

:

()

()

()

. /

()

()

/

()

-

/

()

/

()

()

:

:

()

:

.....)

-

-

-

(

الذات

):

الذات

.....

()

:

/

/

:

()

() "

" : () -

() "

: - - ()
" "

()

/ _____ ()

- ()

... -

/ / ()

()

. " :

/ / :

/

/

() / () ()

()

:

"

-

-

-

"

...

.

-

-

-

-

.

() (

الملك
الملك
الملك

) :

-

-

-

الملك
الملك
الملك

()

(...

.

/ ()

/ ()

()

:

"

()"

.

):

-

(

()
عَلَيْهِ
الْحَمْدُ

عَلَيْهِ
الْحَمْدُ

":

()"

(

):

/

()

/

()

/

()

()

" :

()"

-

:

-

" : ()

السلامة
والصحة

.

السلامة
والصحة

.

.....

.

-

-

.....

:

.

.....

/

()

()

:

.

.

/

/

:

()

: .

:

.

:

۱۱۱۱

() "

.

-

.

-

.... " :

.

-

" :

() "

.

- / ()
/ ()

()

•

•

—

—

.....

.

.

.

.

.

•

•

.

—

—

.

.

.

()

۱۱۱

()

•

-

-

•

•

•

•

•

•

•

•

-

-

•

•

•

•

•

()

()

" :

()"

" :

.....

()"

:

" :

()" ...

٤٤٥

_____ ()

:

/

/

:

/

()

/

()

/

()

()

..... " : -

-

"

• :

.

()"

" :

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

()"

()"

" : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

.

/

/

()

/

()

()

()

:

()

" : - -

() (:

) :

() "

-

صلى الله عليه وسلم

-

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

.

.

. / / ()
 . / / ()
 / / ()
 ()

• :

•

• :

•

•

()

" : ()

()" "

" :

()" "

" :

• () "

:

/

/

:

()

:

()

()

•

/

/

:

/

()

/

()

()

:

.

.

.....

/ ()

()

الباب الثاني (ترفيه البدن)

.

.

.

الفصل الأول

(الطيب)

.

.

.

.

.

.

.

:

.

.

.

:

-

-

:

:

.

-

" :

()

.....

.....

() "

/

.

:

()

/

()

()

) : - -

:

صالح
عليه
السلام

. () (
صالح
عليه
السلام

. :

.

- -

. () "

" .

"
صالح
عليه
السلام

()

() "

()	() ...	()	()
() - / .	()	()	
		/	()
		.	()
		/	()
()			

• :

•
•

" : - -

....

() " ...

: " : - -

() "

• - -

:

• *سنة* :

:

•

/ ()
/ ()

()

:

-

-

()"

:

):

()

" :

"

" :

"

"

الذي
هو
مستقر

.

() (

" :

()"

.

/

: ()

.

:

: ()

.

/

:

() ()

. / ()

/

() ()

()

()

/ ()

()

" : - -

()

السلامة
والصحة

() "

السلامة
والصحة

/

.

:

()

/

:

.

/

()

()

()

/

:

()

• :

- -

•

•

•

.() :

:

•

•

" :

()"

" :

()"

/ ()

/ ()

()

" :

() "

• :

()

•

" :

() "

•

" " : " :
() "

/ ()

: ()

:

• / - / :

• / / ()

/ ()

()

•
•

•

•

•

•

•

()

..... " :

.....

() "

• :

•

" :

:

()" "

:

•

()

/ ()

/ ()

/ ()

()

•
•

•

•

•

•

•

•

()

• :

()

-

عليه السلام

":

عليه السلام

-

() "

:

• -

-

":

:

عليه السلام

() = ()

•

•

/ ()

/ ()

/ : ()

.(() / () () ()

/

:

()

() "

.....

:

السلامة
والصحة

-

:

"

السلامة
والصحة

() "

() "

:

- /

()

() :

:

/

()

() :

:

." :

"

"

/

()

"

" "

." " "

()

: -
.

()

: -

. () "

/ ()
.

()

.

.

.

.

.

:

:

:

..... " .

() "

.

.

.

:

.

.

()

/ ()

()

()

()

" : - -

() "

() "

" :

()

() "

/ : : ()

/ ()

/ ()

: / . : . : ()

/

- / ()

()

:

:

"
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

-

-

-

()" ()

-

-

-

()"

() "

"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

-

/

:

()

.()

/

()

()

()

/

() :

/

()

....

()

()

()

/

()

()

⋮

•

•

•

•

•

•

—

—

•

—

—

()

()

:

-

-

:

.

:

/

()

:

()

∴ " ∴
() " ∴

" ∴
() " ...

() " ∴
.....

() " ∴ " ∴

· ∴

·

·

·

-

-

-

" ∴
..... -

/	()
/	()
/	()
/	()

()

()"

..... " :

- -

()"

.
.

.

.

:

" :

.....

()"

" :

() "

- / ()

- / ()

/ ()

. / ()

()

- -

()"

" :
: صلى الله عليه وسلم

.....

()

" :

صلى الله عليه وسلم

"

"

()"

..... " :

()"

. ()

. / ()

. / ()

()

⋮

.

.

.

⋮

⋮

⋮

()

⋮

.

⋮

()

⋮

.

.

/ ()

. ()

()

()

فصل الثاني

إزالة الشعر

.

:

.

:

.

:

.

:

.

:

.

:

.

:

.

:

()

()

.

:

.

.... " :

()

.

()

.

.

.

:

()

.

:

. ()

/ ()

/ / : ()

- - / . : ()

/ / : ()

()

: -

. :

"

()"

الحمد لله
والصلاة والسلام
على رسول الله

"

()"

:

" :

()"

-

.

" : - -

:

- / ()

/ () () ()

/ ()

. / :

/ :

: - - :

/

()

. () "

. :

.

.

.... " : ()

() "

. :

.

/ / ()

: ()

"

" "

" :

/ /

/ ()

()

" : - -

.....

() "

:

:

" : - -

.....

() "

:

()

»

()

/ ()

/ ()

()

/ ()

()

∴

∴

∴

∴

∴

∴

∴

∴

∴

∴

()

∴

∴

∴

()

∴

∴

∴

∴

∴

)

()

()

(

/

/

/

:

/

()

()

() "

" : - -

" - -

()" "

.

/ ()

()

()

()

()

.

:

⚡

:

.

)

:

.

...

"

:

-

-

() "

"

:

-

-

()

()

/

()

()

. () "

" : - -

. () "

" :

. () "

. :

:

-

-

.

... " : - -

/ ()

/ ()

/ ()

()

()

.

.

- / ()

()

•

•

.

—

—

.

.

()

.

:

.

.. " : - -

() "

" : - -

() "

() "

... " : - -

:

... " : - -

() "

/ ()

/ ()

/ ()

/ ()

()

" : - -
() "

" : - -
() "

.

/ / ()
/ ()

()

المثلث

" : -

. :

()"

المثلث

" : -

- ()

()"

- -

.(

)

:

()

()

() ()

.() ()

()

/

()

()

المثلث

()

. [] /

[] /

:

()

" :

()"

" : - -

() "

" : - -

() "

" : - -

()"

..... " - -

...

() "

:

/

/

()

/

()

/

()

/

()

/

()

()

• :

.

.

() "

" : - -

" : - -

() "

" : -

-

() "

:

/ ()

/ / ()

/ ()

()

•
•

•

•

•

•

•

•

•

•

()

.

:

.

()

:

—

⤴ :

() ⤴

كاتب
مستشار
مستشار

" :

كاتب
مستشار

—

"

/

/

/

/

()

()

:

" :

:

:

:

"

:

() :

" :

"

-

/

/

:

()

" : "

()"

()

- -

- -

.

- -

" :

()"

.

" ...

...

" :

() ()

() ()

()

()

/

/

()

/

()

()

.
:
.() :

.... " : - -

. () "

.... " : - -

. () "

" : - -

. () "

... ..

" :

. () "

....

....

...

/ ()

- / ()

- / ()

()

. :

.

... " : - -

. () "

" :

. () "

.

.

- -

.

.

()

/ ()

/ ()

()

.

.

.

:

()

:

-

.

-

()

/ ()

. ()

()

() "

... " : - -

...

" :

() "

:

.

.

.

.

. :

:

:

:

:

:

.

:

.....

.

/ ()

()

()

.

... " - -

. () "

" : - - ()

....

:

.

....

() "

- -

" : ()

. / ()

()

"

" :

. / / / / :

/ ()

()

" "

" : .
"

/ : /

()

() "

:

.

()

.

:

.

:

.

.

:

.

.

:

.

.

/ ()

/ / :

()

()

⋮

⋅

⋮

⋅

⋮

⋅

⋅

⋅

⋅

⋮

⋯

⋅

⋅

⋅

⋮

()

" : - -

() "

" : - -

() "

() "

" :

/ ()

/ ()

. ()

()

· :
" : - -

()"

" : - -

:
() "

· :
- -

... " :

()

:

() " · ()

/ ()

/ ()

/ ()

()

الباب الثالث

(المحظورات المتعلقة بالنساء)

الفصل الأول : الخطبة وعقد النكاح وما يتبع ذلك .

الفصل الثاني : الجماع ومقدماته .

الفصل الأول

الخطبة وعقد النكاح وما يتبع ذلك .

.

:

-

-

-

()

.

.

.

:

.

..... " : -

-

() "

.

الشيخ
عبد
المنعم
عبد
المنعم

" -

-

-

() "

.

الشيخ
عبد
المنعم
عبد
المنعم

:

-

. / / / / : ()

. / ()

() () () ()

. () / () () ()

()

:

()

. () :

.

.

()

() ^{بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ}

- -

:

() " ...

- - : " :

. / ()

. ()

. ()

. / ()

()

()

...

()"

... " : - -

() "

:

" :

()"

() " ...

.... " :

()

/ :

. / ()

. / ()

. ()

. / ()

()

: " : - -

() "

" :
() "

:

" بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

() "

()

" : - - - -

() "

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

" :

() "

. / ()

. / ()

. () / () () ()

. / / ()

/ () () :

. ()

) / () () ()

. () /

()

: — — —

()

()

ﷺ

" : — —

()" "

()

:

:

()

" :

()" "

ﷺ

()

/ / / :

/ ()

()

/ / / ()

/ / ()

()

()

:

—

.

:

()

:

()

. - / ()

. / ()

()

()

:

:

()

:

()

() "

"

:

.

()

:

() "

"

"

" :

()

.

()

.

()

.

()

()

()

:

()

.

()

.

()

()

:

()

.

.

/

:

()

"

" :

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

—

—

()

:

.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

.

:

.

—

—

()"

/ ()

/ ()

/ ()

()

:

:

:

الحمد لله

الحمد لله

الحمد لله

:

:

:

:

()

" :

:

()" "

/ ()

/ ()

()

" :

...

()"

" :

()"

"

" :

—

—

()

.

()

.

/ ()

/ ()

/ ()

/ ()

()

— —

.

.

.

.

∴

.

∴

.

∴

.

..... " ∴ — —

. ()"

. ()

" ∴

()"

—————

/ ()

()

" "

" ∴

" " "

/ ∴

/ ()

()

• :

.

" : - -

:

. ()"

:

.

.

.

/ ()

()

.

:

:

.

:

.

"

.....

"

:

-

-

()

.

.

"

:

-

-

()" "

.

"

:

-

-

() "

/ ()

/ ()

/ ()

()

• :

()

" : - -

()

()"

/ ()
/ ()

()

•

•

•

•

•

•

•

()

الفصل الثاني

(الجماع ومقدماته)

المبحث الأول : الجماع في الحج

:

:

:

المبحث الثاني : الجماع في العمرة

المبحث الثالث : المباشرة فيما دون الفرج .

()

.

:

() .

/

/

/

/

:

()

()

()

:

.

—

—

.

:

.

.....

"

—

—

:

() "

...

() " ...

..... "

:

—————

. ()

/

/

:

:

. /

:

. / /

.

:

/ /

/ ()

()

()

" :
 () "

" :

() "

" : -
 () "

()
 () "

" :

()

() () / () () ()
 / () ()
 / ()
 / ()
 ()
 ()
 ()
 / ()

()

• :

.

" :

:

"

. ()

-

-

" :

-

-

() "

..... " :

.....

...

() "

:

- / ()

- / ()

- / ()

()

()

.

—

" :

۱۱۱
۱۱۱
۱۱۱

() "

—

:

() "

—

—

—

" :

()

/

/

/

:

- /

: .

- /

()

/

()

/

()

() "

—

:

.

:

:

:

.

() "

:

:

:

—

:

"

/ ()

- / ()

. :

()

() "

:

()

/ ()
/ : ()

()

:

() " ...

" . :

:

()

—

—

.

.

.

()

/ : ()

()

()

:

" : - -
() "

() "

" : - -

() "

() "

" : - -

/ / . ()

.

/ /

/ ()

/ ()

/ ()

/ ()

()

- -

:

. :

.

" :

() "

. ()

()

()

/ ()

- / ()

/ ()

/ ()

/

()

.

..... " :

()"

..... " :

()"

.

. :

()

.

()

.

()

. / ()

. / / ()

. . : ()

. / ()

()

" : - -
() "

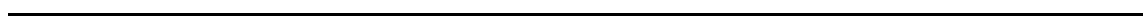
()

· :

()

" : - - ()

·
() "

· ()
/ ()
/ ()
/ ()
()

" "

" :

/ / /

()

· :

·

·

: " : - -

· () "

()

..... " : - -

· () "

· ()

/ ()

/ ()

· / / ()

/ ()

/ / ()

()

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

()

.

.

-

-

.

.

-

-

()

..... " : - -

. () "

" : - -

. () "

" : - -

.....

. () "

. :

. / ()

. / ()

. / ()

()

·
" : - -

() "

:

·
... " : - -

· () " ...

.....

/ ()
- / ()

()

•

•

•

•

•

•

•

()

() "

" : - -

.....

.....

:

() "

.

:

.

()

" : - -

.

.

.

. / ()

. - / ()

. / : ()

()

.
() "

" :

. () "

) :

" :

() (

. () "

.

" :

() "

/ ()

()

()

/ ()

()

()

•
•

.

.

.

.

.

.

.

.

.

()

الباب الرابع

(الصيد)

الفصل الأول : صيد البحر .

الفصل الثاني : صيد البر غير المأكول .

الفصل الثالث : صيد البر المأكول

الفصل الأول

(صيد البحر)

.

:

.

:

()

∴

()

()

∴
()

∴

()

∴

∴

∴

∴ ()

()

∴ ()

()

∴

()

/

/

∴

∴ /

()

()

∴

/

/

∴

/

()

()

/

()

() ∴

()

() ∴

()

()

: : " : ()
 () "

()

:
: - - :

/

()

":

"

/

/

:

/

()

家

/

()

"

:

:"

"

/

. () /

:

/ :

()

:

: " : - -
() "

:

: " : - -
() "

:

:

() " "

:

" :

() "

/		()
/	/	()
	/	()
/	/	()
()		

.

:

.

⋈ :

() ⋈

⋈ :

() ⋈

() .

" : -

-

() "

-

-

() .

.

()

()

/ ()

/ : / ()

/ / / / / ()

()

• ∴

•

"∴ - -"

()"

• ∴

•

/ ()

()

" : - -

. () "

/ ()

()

⋮

⋅

—

—

⋅

⋅

⋅

⋅

⋅

⋅

()

()

• :

•

):

() (

" :

() "

.....

.....

.....

.....

()

/

/

:

()

.

/

/

()

الفصل الثاني

(صيد البر غير المأكول)

:

:

∴

— —

.

()

∴

∴

∴

— —

.

∴

.

.

∴

.

∴

.

∴

.

.

—————

()

()

- -

:

.

:

.

... " : - -

()"

" : - -

()"

.

/ / : / ()

/ / / ()

()

:

. ()

: :

—

.

" : —

—

.

:

()

—

()

.

:

.

()

- /

:

/

()

/

/

:

/

()

()

∴ “ ” : - -

:

:

:

:

:

() ”

” : - - :

() ”

: / ()

/ : / ()

()

.
() ... " - -

() "

صلى الله عليه وسلم

... " :- -

...

" :

() "

/ ()
/ ()

()

⋮

⋮

.

.

⋮ ()

⋮ ...

.

.

.

—

السلامة
والصحة
للجميع

—

.

—

() .

/ : ()

()

" :
: كالتالي
: كالتالي
: كالتالي

() "

. .

.

.

.

.

. - -

: ()

()

" . :
— —

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

:
() "

— —
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
() "

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
: :

" " بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
() " : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

() () _____ ()

/ () () ()
()
/ ()

- () () : ()
()
()

" : كالتالي : - -

:
() "

" : كالتالي : - -

() "

" : - -

كالتالي

() "

" : كالتالي : كالتالي

() "

() () / ()

() () / ()

/ / ()

()

..... " :

. () "

.

.

.

.

.

⋮

• ⋮

.

.

/ ()

()

.

.

.

-

-

.

.

....

:

....

"

:

-

-

1993
2000
2005

.

.

:

1993
2000
2005

:

() "

.... " :

/

()

()

.....

() "

...

: " : - -

.....

() " ...

. :

:

()

.

.

/ ()

- / ()

/ ()

()

()

:

" : - -

:

() "

. :

" : - -

() "

.

() .

" : - -

() "

()

/

/ ()

/ ()

()

()

()

:

.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

" : - - () .

() "

:

... " : ()

- -

() "

.

.

_____ / : ()

/ : ()

(3)

:

. / - /

/ ()

()

" : - -
() "

() "

" :

" : - -
() "

()

()

/ ()

()

الفصل الثالث

(صيد البر المأكول)

∴

.

∴

— —

∴

.

∴ — —

.

∴

() ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴

() ∴

—————

/ ()

/ ()

()

":

()"

.() :

.

.

.... " : - -

() " ...

.... " : - -

()"

. / / / _____ ()

- / ()

()

()

:

:

"

-

-

()"

:

.

"

:

()"

() "

:

"

:

"

:

-

-

() "

"

:

الكل
الكل
الكل

/

()

/

()

()

/

()

()

() " ...

. - -

/ () () () () () ()

()

.
 :
 — —
 .

..... " : — —
 () "

... " :

() " ...

... " : — —
 () "

:

" : — —

.
 () "
 .

/	()
/	()
/	()
/	()

()

- () ()
() "

:

" :
:

"

:
() " ...

.

.....

" :

() "

- -

" : - -

() "

/ ()

()

:

.

:

/

/

/

:

/ ()

()

/ ()

/ ()

()

" :

السلامة
والصحة
البيئية

()"

" :

.

()"

.

() () ()

/ / :

/ : / ()

()

()

• :

•

:

— —

()

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

"

" :

:"

:"

() "

"

— —

:

/ / / / / ()
 () () () () ()
 () () () () ()
 () () () () ()
 () () () () ()

• :

•

•

" : - -

" : () "

. () "

: " : - -

" : ()

() "

/ ()

/ ()

/ ()

/ ()

()

:

.

—

()

:

:

() " ...

" :

—

"

() "

" : —

—

—

() "

—

—

()_

/ :

.

()

/

()

/

/

:

()

/

()

.

/

/

()

()

:

-

()

:

:

" :

()

() " ()

.

:

.

.

" :

-

-

() "

" :

-

-

/

()

/

:

.

:

()

/

:

:

()

.

-

-

-

/

()

()

()

() "

.

.

.

" : - -

()" "

:

" : - -

() "

.

/ ()

/ ()

/ ()

()

.

—

—

—

.

—

.

.

”

—

—

.

() ”

.

.

.

/

()

()

•
•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

()

" : - -

() "

" - -

.

.

() "

" : - -

() "

" :

:

/ ()

()

/ ()

()

....

()"

()

.... " : - -

....

() "

: " : - -

() "

:

/ ()

/ ()

/ ()

()

• •
• •
• •
• •
• •
• •
• •

()

.

:

()

.

()

/

/

/

/

/

-

/

/

/

()

/

/

/

()

()

· :
 : - -
 .() :

·
 ... " : - -
 () "

.... " : - -
 () "

" : - -

() "

/ ()
 / ()
 / : / ()
 ()

:

:

"

المجلس
التقني
للسوق
المالية

—

()"

.

:

.

()

.

—

()

.

:

—

—

.

" :

—

—

() "

()

()

:

()

()

/

()

()

/ . :

()

/ .

()

()

()

✎ :

. () ✎

.

()

:

.

()

- / ()

()

.

.

.

.

.

.

.

.

.

()

· :
: - -
· () :

·

·

·

·

- -

·

" - -

- - ()" - -

- / ()

()

- - " : - -
.

() "

...

" - -

() "

()

.

/ ()

/ ()

/ / / ()

/

/ ...

()

:

.

.

... " : - -

() "

.

" - -

() "

.

:

()

.

/ ()

/ ()

/ / ()

()

" _ _

()"

()

:

()

_ _

:

_ _ ... "

_ _

()"

/

/

:

/

()

/

()

/

()

()

:

.

.

" : - - () "

" :

() "

.

...

" : - -

() "

. - -

.

/ ()

/ ()

/ ()

()

.

:

:

.

-

-

.

:

.

"

:

-

-

() "

.....

"

:

-

-

() "

/

()

/

()

()

" : - -

...

() "

:

: -

-

:

... "

() "

. :

.

.....

" : - -

...

() "

" :

()

/ ()

/ ()

()

() " ()

.

()
.

. :

.

.

.

.....

..... " : - -

.....

. : ()

/ ()

()

()

() "

..... " : - -
:

()"

/ ()

/ / ()

()

∴

•

•

•

•

" : - -

....

() " ...

•

.... " :

() "

/ / / / / ()

/ / : / ()

()

-

-

-

-

"

() "

:

() .

" :

-

-

....

() "

/

/

()

...

"

-

-

()

/

"

/

-

/

:

/

()

()

الملك
محمد
ص

()"

"

" :

() "

()"

" :
الملك
محمد
ص

()

/ ()

() () :

() / ... () ()

()

“

（ ）”

·

·

（ ）

（ ）

.

:

.

— —

.

:

.() :

.

" : - -

.....

.

() "

:

..... " : - -

. () "

. () "

" :

/

/

/

()

/

:

/

()

/

()

()

" : -

-

()"

" :

....
() "

/

:

/

()

/

()

()

:

:

() " " :

صلى الله عليه وسلم

—

—

—

—

() "

() صلى الله عليه وسلم

() —

—

() صلى الله عليه وسلم

:

:

()

.

" : —

—

—

() "

/

()

()

()

/

()

()

/

:

/

()

/

()

/

()

/

()

-

/

()

/

()

/

()

-

/

:

()

/

()

()

·
·
()

-

·
()

":

() "

/ ()

/ ()

/ ()

()

• ∴

•

•

... " ∴

∴ ∴

() "

∴

()

∴ ... " ∴

() "

/ / / ()

/ / ()

()

()

•

()

•
•
•

•

•
•
•

•

•

•

•

/

/

/

()

()

• :

• ()

• ()

()

—

•

—

/ / / : - - ()
 / / . / / - - /
 . - / . / /

()

:

/ / / :
 / / / : ()

()

()

"

() "

()

وَاللَّهُ

()

/

- /

:

()

/

/

()

.

- /

/

:

()

/

/

:

"

":

وَاللَّهُ

وَاللَّهُ

()

":

وَاللَّهُ

/

/

"

/

/

/

"

":

()

.

:

.

.

.

:

.

-

-

.

" :

-

-

() "

.

/

:

/

()

- /

/

/

/

()

.

" : - -

() "

() " " : - -

.

.

.

. .

/ ()

/ ()

()

.

:

. (() : - -) :

.

.

" : - -

() "

/ ()

/ ()

()

:()

" : - -

() "

: " : - -

:

:

() "

.... " : ()

() "

:

:

_____ ()

":

/

/

/

:

/

/

:

/

()

/

()

()

:

.

/

/

/

:

/

()

()

()

—

—

. ()

. :

.

.

.

.

" : — —

...

() "

/	/	:	()
/		:	()
	/		()

()

..... " :

()"

" :

. ()"

:

.

.

:

.

- / : - / ()

/ / : / ()

()

• :

•

•

•

" : - -

() "

....

:

:

•

... " :

() "

/ ()

/ ()

()

.

.

.

:

:

.

()

.

.

.

/ : ()

()

—

—

”：

()”

.

.

.

.

.

/

()

()

.

:

-

-

.

.

.

.

.

:

. (

):

.

() "

..... " :

/

()

()

" :

() "

" : - -

...

() "

/ ()

/ ()

()

∴

∴

.

—

() .

()

—

.

—

()

∴

.

∴ " ∴

∴

() "

/ ∴ ()

()

/ ()

/ ()

()

" :

() "

()

:

.

" : - -

() "

/ / ()

/ ()

/ ()

()

•

•

.

.

.

-

-

.

-

-

.

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

()

·
()

- -

- -

·
:

:

·
:

·
" : - -

...

() "

·
: - -

() "

/ - / / / - / : ()
/ / /

- / ()

/ ()

()

:

.

()

.

.

:

.

.

" : - -

() "

/ / - / : ()

/ ()

()

.

:

... " : - -

() "

"

() "

/ ()

/ ()

()

⋮

⋅

⋅

()

" ⋮

⋅

⋅

/ ()

" ... " " ... "

⋮

⋅

⋮

" ⋮ "

()

.

()

.

:

—

—

:

.

.

.

:

.

":

. ()"

()

/

/

()

•

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

" :

"

:

: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

:

: :

" :

() "

"

" : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

:

.

()

()

- /

() ()

()

السلامة
والصحة
والبيئة

()

.(()) :

.

.

—

()

—

" : — —
:
:

() "

—————

/ : ()

: ()

:

/ ()

()

":

() "

" : - -

() "

" :

() "

" : - -

() "

" :

() "

- /

()

()

/

()

/

()

()

()

:

:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

—

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

—

()

() "

"

:

○

○

○

○

() /

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

() ()

()

()

/

()

()

()

(-)

- /

() ()

()

: ﷺ

-

() ﷺ

()

: ﷺ

-

()

ﷺ

" : ﷺ

ﷺ

"

ﷺ

()

()

/ ()

/ ﷺ ()

/ : () ()

/ () ()

() /

/ ()

/ ()

/ ()

()

صلى الله عليه وسلم

()

صلى الله عليه وسلم

: صلى الله عليه وسلم

-

() "

.

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

.

()

:

/ () () ()
 () / () ()
 / () () : ()
 () / () ()
 () - / () ()
 : ()
 ()

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

-

-

.

-

/

.

/

/

()

() "

— —

.

. —

—

" : — —

" : — —

() "

" : — —

() "

" :

" :

() "

"

—

—

.

/ ()

/ ()

/ ()

. ()

()

" : - -

"

" :
صلى الله عليه وسلم

() "

...

()

()

•
•

•
•

•
•
•
•

•

•
•
•
•

•
•

•

•

•

•

•

•

•
•

•

•

()

() "

....

:

() "

" :

"

" :

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

:

.

/ ()

() () ()

- / - / /

()

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

.

:

: ()

"

() "

:

.

.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

:

()

-

-

/

:

/

()

()

.

:

:

()

:

()

.

()

()

()

- /

()

()

...

.

()

:

— —

. :

.

... " : — —

() "

— —

.

:

.

/ / / / : ()

. / / /

. / ()

()

" : - -

()"

.() :

" : - -

() "

" : - -

()"

" : - -

()"

:

/ ()

/ : / ()

/ ()

/ : / ()

()

.

.

" : - -

() "

/

/

:

/

()

()

()

الخاتمة

.

.

∴ .

”

”

.

—

”

”

.

—

.

.

()

() "

"

.

-

-

.

-

.

-

.

-

()

.

-

.

-

.

()

/

()

/

()

()

—

.

—

.

—

.

—

.

—

—

.

—

.

—

.

—

.

()

—

.

—

.

—

.

.

—

.

()

الفهرس

فهرس الآيات القرآنية

'			
'			
'			

•			
•			
•			
•			

()

فهرس الأحاديث النبوية

الحديث		
.	.	
.	.	
	عنه	
	عنه	
	عنه	
	عنه	
	عنه	
	عنه	
	عنه	
.	عنه	
	عنه	
	عنه	

	الحمد لله	
	الحمد لله	
	الحمد لله	
1		
	الحمد لله	
1		
	الحمد لله	

	.	.
	.	.
	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	
	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	
	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
		بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
		بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
		بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	

	.	الملك	
	.	الملك	
		الملك	
,		الملك	
		الملك	
		الملك	
		الملك	
.			
.		.	
		.	
		.	

		١١١١
١		
.		
١		
١		.
		.

()

فهرس الآثار

		.	
		.	
	-	.	
		.	

فهرس الأعلام

,		
, ,		
,		
• , , , , , , , , , ,		
, ,		
, , , ,		
• , , , , ,		
• , , ,		
,		
• , , , , ,		
• , , , ,		
, , , , ,		
• , , ,		

· / / / /		
· / / / /		
/ / / / / /		
/ /		
/ / / / / / /		
· / / / / /		
· / / / / /		
· / / / / /		
/ / / / / / /		
· / /		
· / / / / / /		
· / /		
· / / / / / /		
· / /		
· / / / / / /		
· / /		

()

· / / / / /		
· / / / /		
/		
/		
· / / / / / /		
/ / / / / / / /	()	
/ / / / / /		
/ / / / / /		
/ / / /		
/ / / / / / / / / /	()	
/ / / / / /		
· / / / / / /		
/ / / / / / / /		
/ /	()	
	()	
/		
/ / / / / /		

()

/ / /		
/		
/		
/ / / / / / / / / / / / /		
/		
/ / / / / / / / / /		
/ / / / / /		
/ /		
/ /		
/ / / / / / / / / / / / / /		
/ / /		

()

/ / /		
/ / /		
/ /		
/ /		
/ /		
/ /		
/ / /		
· / / / / /		
/		
/ /		
/ /		
/		
/ / / / /		
/ / / / / / /		
/ / / / / /		

()

<p> / </p>		
<p> / / </p>		
<p> / / </p>		
<p> / </p>		
<p> / / / / / / / / / / / / / / / / / / </p>		
<p> / / </p>		
<p> / </p>		
<p> / / / </p>		
<p> / / </p>		
<p> / / / / / </p>		
<p> / </p>		
<p> / </p>		

()

/ /		
/ /		
/ /		
/		
/		
/ / / / / / / / / / /		
/ /		
/ /		
/		
/ / / / /		

()

/ / / / /		
/		
/ / /		
/ /		
/ / /		
/ / / / / /		
/ / / /		
/ / /		
/		
/ / /		
/ / / / / / / /		
/ / / / / / / /		
· / / / / / / /		
/ / / / / /		
/		

()

/ /		
/		
/		

()

فهرس الغريب

فهرس القواعد الفقهية

	.	
	.	
	.	
	.	
	.	
	.	
	.	
	.	

فهرس المراجع

—

—

.

—

—

—

.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

.

—

—

—

—

.

—

—

—

—

.

—

—

—

()

—

—

.

—

—

.

—

—

—

.

—

—

—

—

()

. - - - -
- - - -

. -
- -

- - - -
- -

.
- -

- - - - . -
- - - -

. - - -
- - -

. - - -
- - -

. - - -
- - -

. - - -
- - -

. - - -

()

—

—

—

—

—

—

.

—

—

—

—

—

.

—

—

.

.

(—)

.

—

—

— ()

.

—

.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

.

—

()

. -
 :
 . - -
 / - -
 - - - -
 . -
 . - - - -
 - - - -
 . - - - -
 . (-)
 . - - - -
 . - - - -
 . - - - -

—

—

—

—

—

/

—

—

.

—

—

—

.

—

—

—

—

—

.

—

.

—

—

.

—

—

—

—

.

—

.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

.

—

—

()

—

— (—)

.

.

—

—

—

.

—

—

.

—

—

—

.

—

—

—

—

—

.

—

—

—

.

—

—

—

—

—

.

—

—

—

—

.

—

—

—

()

()

-

. - -

- - -

- - - - - /

. - -

- - . - -

- - - - -

- - - - -

- (-)

()

()

—

.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

.

—

—

—

—

—

—

.

—

—

.

—

—

—

—

—

—

.

—

.

—

—

.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

.

—

()

— . — — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

()

—

—

.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

.

—

—

—

—

.

—

—

—

—

—

.

—

—

—

—

/

—

—

—

—

—

—

.

—

—

—

()

-

.

-

-

-

.

-

-

/

-

-

-

-

-

-

.

()

-

-

-

-

-

-

.

-

-

.

-

-

-

-

-

-

.

.

--

-

-

-

-

-

-

-

-

.

()

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

()

—

—

—

.

—

—

—

—

—

.

—

—

—

—

—

.

—

—

—

—

—

.

—

—

—

.

—

—

—

—

—

—

.

—

.

—

—

—

—

—

—

—

—

.

—

()

—

—

—

—

.

—

—

.

.

—

—

—

()

فهرس الموضوعات

	():
	· :
	· :
	· :
	· :
	· :
	· :
	· :
	· :
	· :
	· :
	· :
	· :
	· :
	· :
	()

	⋮
	· ⋮
	· ⋮
	· ⋮
	· ⋮
	· ⋮
	· ⋮
	· ⋮
	· ⋮
	· ⋮
	() :
	· ⋮
	· ⋮
	· ⋮
	· ⋮
	· ⋮
	· ⋮
	· ⋮
	() :
	· ⋮
	· ⋮
	· ⋮
	· ⋮
	· ⋮

()

	.	:
.		:
():
.		:
.		:
.		:
.		:
.		:
.		:
():
.		:
.		:
.		:
.		:
..		:
():
		:
.		:
.		:
.		:
.		:
.		:
.		:
.		:
.		:

()

	():
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	():
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :
	. :

()

	.	:
		:
		:
	.	:
	.	:
	.	:
		:
	.	:
		.
		.

()

● فهرس الفهارس

()